

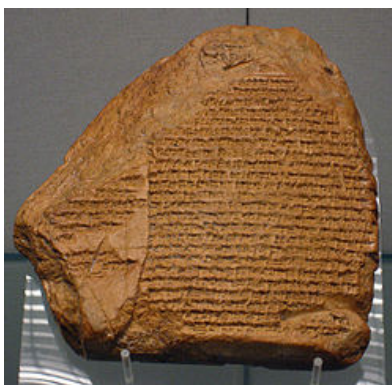

کوروش بزرگ (کوروش شناسی)

داستان کوروش و اوپیس (بررسی پندار نادرست قتل عام مردم)

نویسنده: شمشاد امیری خراسانی

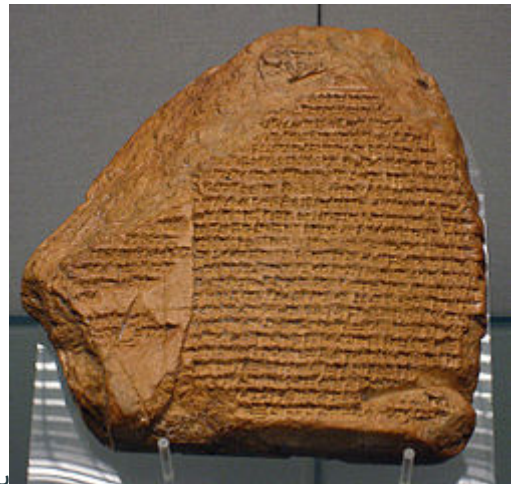
انتشار: ۲ شهریور ۱۳۹۳ ۴۰ دقیقه مطالعه

چکیده مقاله

یکی از اسناد بسیار مهم و ارزشمند درباره رویداد های زندگی کوروش بزرگ، رویدادنامه نبونئید می باشد که با توجه به آنکه به نظر می رسد هم عصر با کوروش نگارش یافته است مورد استناد پژوهشگران قرار می گیرد. چندی است که در گفته ها و نوشته های ایران ستیزان می بینیم که به یکی از بخش های این رویدادنامه استناد می شود و اینچنین نتیجه می گیرند که کوروش بزرگ در اوپیس به قتل عام مردم پرداخت!! در صورتی که با پژوهش های عمیق تر مشخص می شود که چیزی راجع به قتل عام مردم در این رویدادنامه وجود ندارد و در واقع شکست سپاه

پارسیان دژ / کوروش بزرگ (کوروش شناسی)

یکی از اسناد بسیار مهم و ارزشمند درباره رویداد های زندگی کوروش بزرگ، رویدادنامه نبونئید می باشد که با توجه به آنکه به نظر می رسد هم عصر با کوروش نگارش یافته است مورد استناد پژوهشگران قرار می گیرد.

چندی است که در گفته ها و نوشته های ایران ستیزان می بینیم که به یکی از بخش های این رویدادنامه استناد می شود و اینچنین نتیجه می گیرند که **کوروش بزرگ** در اوپیس به قتل عام مردم پرداخت!! در صورتی که با پژوهش های عمیق تر مشخص می شود که چیزی راجع به قتل عام مردم در این رویدادنامه وجود ندارد و در واقع شکست سپاه دشمن توسط **کوروش** در آن آمده است.

در این نوشتار به بررسی اجمالی بخش مورد بحث از رویدادنامه نبونئید می پردازیم.

برخی از مترجمان، متن رویدادنامه نبونئید را طوری ترجمه کرده بودند که کشتار مردم اکد را القا می کرد اما شادروان پرفسور لمبرت به این موضوع پرداخت و سطر را با دقت بیشتری ترجمه کرد. دکتر شاهرخ رزمجو پژوهشگر موزه بریتانیا و استاد دانشگاه تهران در سومین همایش یادبود استوانه **کوروش** به این موضوع اشاراتی داشت و توضیحاتی را در این باره ارائه داد. به قول دکتر رزمجو، پرفسور لمبرت از بهترین متخصصان خط میخی دنیا بود که همیشه بهترین متخصصان دنیا اشکالاتشان را از ایشان می پرسدند. دکتر رزمجو اظهار داشت که متن را به پرفسور

لمبرت نشان داد و ایشان هم تأیید کرد که چیزی راجع به قتل عام مردم در آن سطر نوشته نشده است. در واقع شکست سپاه دشمن توسط **کوروش** در آن بخش از رویدادنامه نبونئید نوشته شده است.

در بخش مورد بحث رویدادنامه نبونئید چنین مواردی آمده است:

در ماه تشریتو هنگامی که **کوروش** با سپاه اکد جنگ انجام داد، «نیشو» های اکد عقب نشینی کردند. او غنیمت گرفت و «نیشو» های اکد را کشت [یا شکست داد]

رویدادنامه نبونئید، ستون ۳، بند های ۱۲-۱۴

برخی واژه «نیشو» را به مردم تعبیر کرده اند در حالی که این واژه با توجه به ساختار این متن، در اینجا غیر منطقی و بی معنی جلوه می کند، به طوری که پرفسور لمبرت معنای «سرباز» را صحیح تر تشخیص داده است.

لمبرت تذکر می دهد که اصطلاح «سپاه اکد» نام درستی برای سپاه نبونئید است چون اکد به معنی کل سرزمین بابل است و احتمالاً مردمی از سراسر بابل در سپاه نبونئید حضور داشته اند. اما اصطلاح «مردم اکد» برای نامیدن شهر اوپیس یا سیپر عجیب است چون فقط مردم محلی در آن نواحی حضور داشته اند. به عبارت دیگر اگر کشتار مردم محلی مورد نظر است عبارت «مردم اکد» رسا نیست. لمبرت پیشنهاد می کند که واژه نیشو را به معنی «افراد و مردان» تعبیر کنیم که در این صورت همان سپاه اکد مورد نظر است.

بادامچی، فرمان کورش بزرگ، ص ۳۴

این در حالی است که درباره اوپیس در دیگر منابع گزارشی نیامده است و ترجمه های نادرست از رویدادنامه نبونئید با دیگر منابع از جمله استوانه **کوروش** در تضاد است، در استوانه **کوروش** آمده است:

و آنگاه که سربازان بسیار من (=کوروش) دوستانه اندر بابل گام برمی داشتند، من نگذاشتم کسی (در جایی) در تمامی سرزمین های سومر و اکد ترساننده باشد.

استوانه **کوروش**، بند ۲۴، برگردان عبدالمجید ارفع

در بخش مورد بحث از رویدادنامه نبونئید به جنگی که سپاهیان نبونئید با سپاهیان **کوروش** در حوالی اوپیس اتفاق افتاده است اشاره می شود که در آن سپاهیان نبونئید شکست سختی از **کوروش** خوردند. **کوروش** در ادامه شهرها را با صلح فتح کرد و از طرف مردم مورد استقبال قرار گرفت.

همانطور که در ادامه رویدادنامه نبونئید ذکر می شود:

هنگامی که کوروش سراسر با درود به بابل سخن می گفت شهر در امنیت و صلح بود.

رویداد نامه نبونئید، ستون ۳، بند ۱۹

با توجه به اشتراکی که در منابع وجود دارد، می توان گفت که جنگ کوروش و بابل ریشه در اتحاد نبونئید، پادشاه بابل با کرزوس پادشاه لیدی برای حمله به کوروش داشت. طبیعتاً از آنجایی که نبونئید خطر بزرگی برای قلمروی کوروش محسوب می شد، کوروش به مقابله با وی پرداخت.

یاری نامه ها: استوانه کوروش بزرگ، برگردان دکتر عبدالمجید ارفعی بادامچی، حسین. فرمان کورش بزرگ به همراه ویرایش، ترجمه و واژه نامه متن اکدی، تهران: نگاه معاصر، ۱۳۹۱. سومین همایش یادبود استوانه کوروش بزرگ، ۷ آبان ۱۳۹۲، تالار فردوسی دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تهران The Nabonidus Chronicle برگرفته از پردیس اهورا (جناب مجید خالقیان)

ارجاع به این مقاله

شمشاد امیری خراسانی، «داستان کوروش و اوپیس (بررسی پندار نادرست قتل عام مردم)»، پارسیان دژ، ۱۳۹۳.

خواندن مقاله و پیوست‌های آن در وبسایت پارسیان دژ

نشانی ثابت این نسخه:

<http://parsiandej.ir/articles/1540/pdf/داستان-کوروش-و-اوپیس>

آخرین ویرایش مقاله: ۱۲ مرداد ۱۴۰۵